

Viktig information till dig som
är permanent- eller
fritidsboende, företagare eller
besökare i Valdemarsvik.

Nej till kärnkraft i Valdemarsvik

Nej till kärnkraft i Valdemarsvik

Visste du att det just nu planeras för ett kärnkraftverk i Valdemarsvik? En kärnkraftsetablering skulle medföra omfattande negativa konsekvenser. I denna skrift sammanfattas några av dessa. Det finns även tips om hur du kan få veta mer och göra din röst hörd.

Skriften är framtagen av ett nätverk av boende i Valdemarsviks kommun som är emot en etablering av kärnkraft i kommunen. Nätverket är partipolitiskt neutralt och tar inte ställning i fråga om utbyggnad av kärnkraft på nationell nivå.

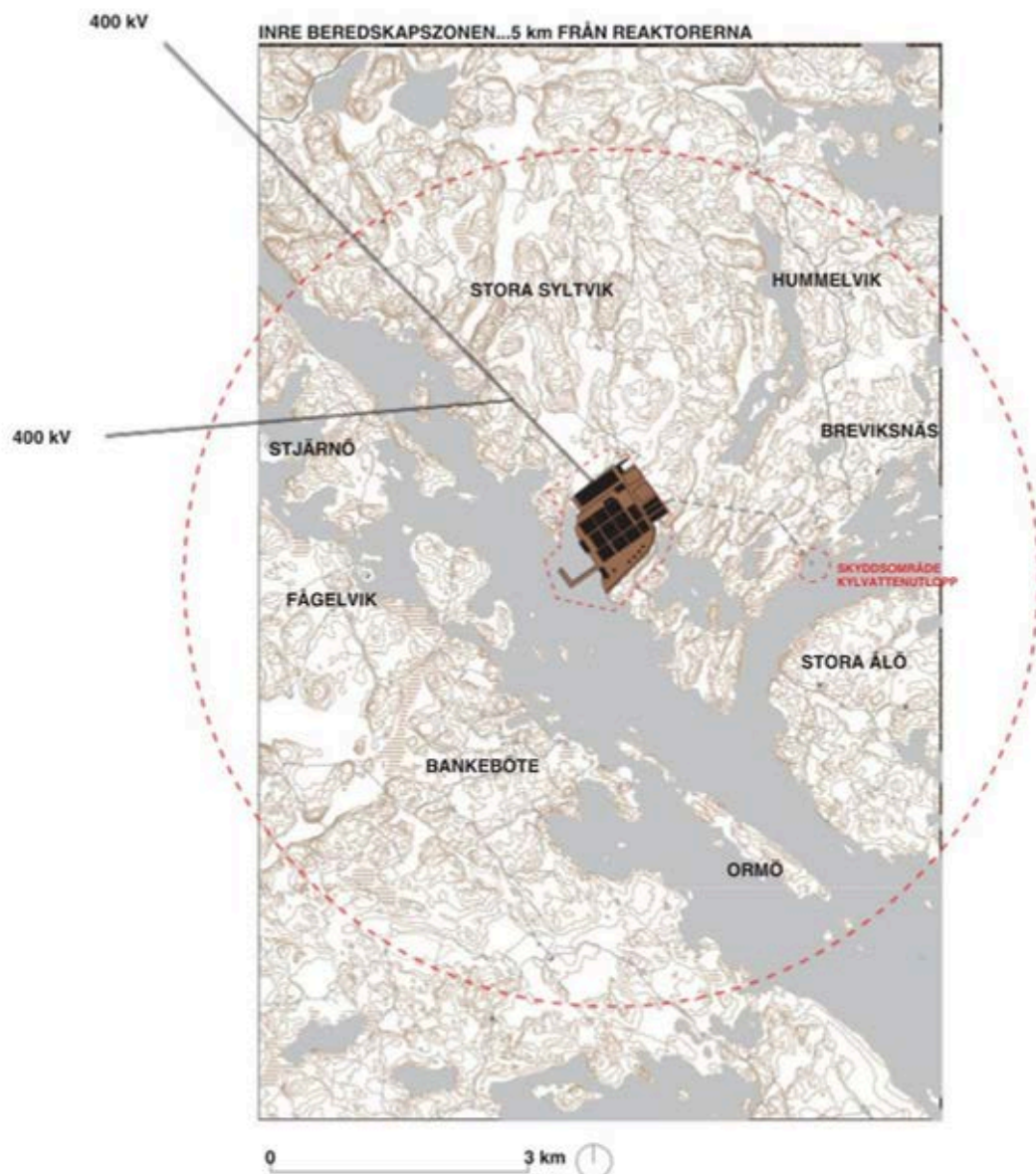
Hemsida: www.nejtillkarnkraftivaldemarsvik.se
Facebook: Nej till kärnkraft i Valdemarsvik

Bakgrund

I juni 2024 meddelade företaget Kärnfull Next att Valdemarsvik har valts ut som en kandidatort för ett kärnkraftverk med så kallade små modulära reaktorer (SMR). Kärnfull Next har ingått avtal med markägaren av Målma gård om rättighet att nyttja mark. Från Valdemarsviks kommuns sida har ingen tydlig information ännu (mars 2025) givits om hur man ställer sig till planerna. Kommunen har dock under hösten 2024 sökt och beviljats 800 000 kr från staten för ett pilotprojekt som syftar till att stärka kommunens beredskap för etablering av ny kärnkraft.

Nätverket Nej till kärnkraft i Valdemarsvik har med hjälp av en kärnkrafts specialist tagit fram en skiss över hur ett kärnkraftverk skulle kunna placeras på Målma gård. Vi kan inte i detalj säga var Kärnfull Next har tänkt sig placeringen. Skissen grundar sig på reaktortyp och antal som har indikerats av Kärnfull Next.

Vad är SMR?

SMR är en förkortning av engelskans small modular reactor. SMR är samlingsnamn för olika typer av reaktorer vars enda gemensamma nämnare är att de har mindre kapacitet (eleffekt under 300 MW) jämfört med dagens konventionella kärnreaktorer (1200-1600 MW). I de aktuella planerna för Valdemarsvik handlar det om att etablera traditionella kokvattenreaktorer, i princip samma teknik som den som byggdes i Sverige på 1970- och 1980-talet, men i mindre format. Eftersom effekten per SMR-reaktor är mindre, är tanken att bygga flera reaktorer på samma ställe i så kallade SMR-parker, som totalt ofta upptar en större yta än konventionella reaktorer. 4-6 SMR-reaktorer, som är det som diskuteras för Valdemarsvik, förväntas omfatta bortåt 200 hektar (drygt 290 fotbollsplaner). För en sådan typ av SMR-park krävs samma omfattning av kylvatten, vägar, kraftnät, hamn, brandstation, dieselkraftverk för nödbehov osv. som för ett konventionellt kärnkraftverk.

Konsekvenser av en kärnkraftsetablering

Ett hot mot Valdemarsviken och skärgården

Invånare, företagare och besökare känner starkt för Valdemarsviken, och värnar om vattnet, vyerna, djur- och naturliv, bad, fiske och andra upplevelser. Ett kärnkraftverk utgör ett direkt hot mot allt detta. Dels i form av ett stort industrikomplex. Dels i form av djuphamn och frakt av kärnbränsle och kärnavfall. Dels eftersom ett vattenkyllt kärnkraftverk kräver stora mängder kylvatten. Ett kärnkraftverk invid den smala Valdemarsviken väntas leda till en kraftig temperaturhöjning av vattnet, och stora negativa konsekvenser för fiskbeståndet, allt övrigt marint djur- och växtliv och vattenkvaliteten.

Ny teknisk infrastruktur och konsekvenser för natur- och kulturvärden

Den tänkta platsen för ett kärnkraftverk i Valdemarsvik ligger långt ifrån etablerad el- och transportinfrastruktur. En kärnkraftsetablering skulle kräva omfattande utbyggnader av vägar, kraftledningar m.m. Ledningsgator för 400 kV kraftledning är omkring 100 m breda och behöver dras igenom hela kommunen. Ny storskalig teknisk infrastruktur skulle innebära betydande intrång och negativ påverkan på natur- och kulturmiljöer redan under byggtiden. Istället för dagens skogar, åkrar, ängar och hagar kommer stora delar av landskapet att domineras av kraftledningar, industribyggnader, ny djuphamn och breddade eller nya vägdragningar.

Transporter

En kärnkraftsetablering skulle resultera i en omfattande ökning av trafik och transporter under både byggnads- och driftsskedet samt vid rivningen av anläggningen efter cirka 50 år. Mer trafikrelaterade utsläpp, hälsoskadliga partiklar samt buller från trafik och olika typer av byggnationer är att vänta. Det tillkommer även risker som kopplas till transporter av kärnavfall.

Strålning

Med tanke på risken för strålning i händelse av en olycka kommer det bildas både en inre och en yttre beredskapszon runt anläggningen. Den inre beredskapszonen går i en 5-kilometersradie från anläggningen och den yttre omfattar en 25-kilometersradie. I praktiken handlar det om i stort sett hela kommunens yta som är det primära riskområdet. Ett kärnkraftverk släpper även under normal drift ut en liten mängd radioaktiva partiklar i luften. Därtill kommer risken för strålning från avfallsvatten samt förvaring och transport av kärnbränsle och kärnavfall.

Säkerhetspolitiska risker

En av lärdomarna från kriget i Ukraina är att Ryssland prioriterar attacker mot civil, storskalig och samhällskritisk energinfrastruktur. Med ett kärnkraftverk riskerar Valdemarsvik att bli ett prioriterat mål vid en eventuell framtida konfliktsituation. Detta gäller inte bara fullskaligt krig utan även vid hybridkrigföring och terrorism.

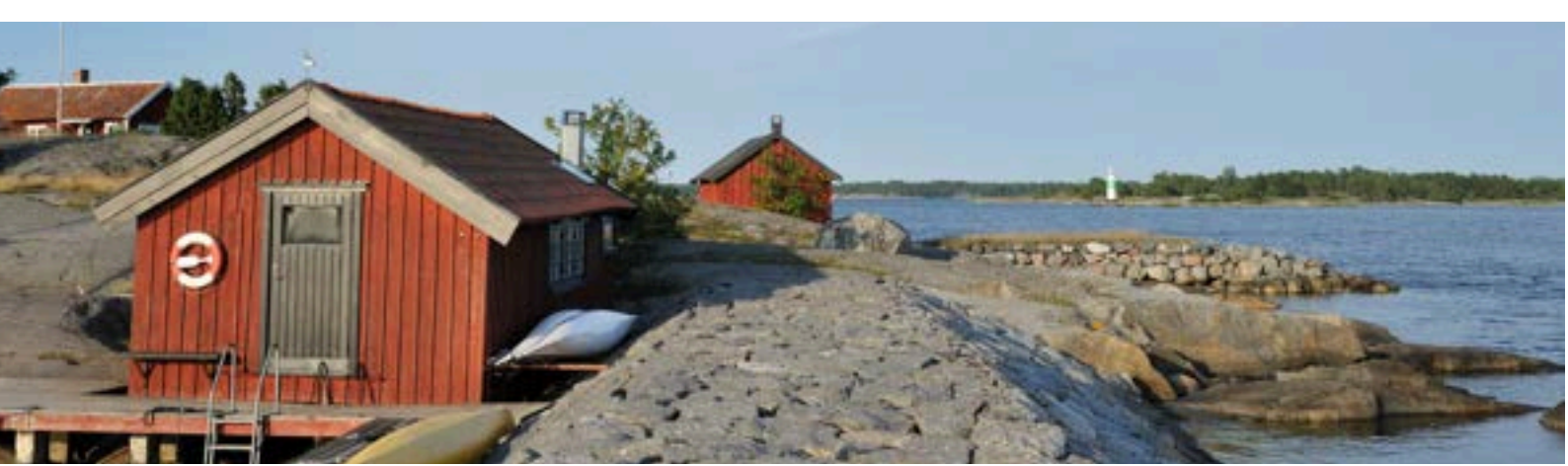
Hot mot besöksnäringen

Många lockas idag till det relativt orörda skärgårdslandskapet i kommunen. Om detta förstörs kommer Valdemarsviks attraktionskraft som nuvarande och framtida turist- och besöksmål minska radikalt. Därmed riskerar kommunen att gå miste om många jobb och skatteintäkter.

Arbetsstillfällena

Ibland framhålls att en kärnkraftsetablering medför många nya arbetsstillfällen. Men de siffror som hittills har lyfts fram är kraftigt överdrivna. SMR-reaktorer byggs i moduler på fabrik utomlands. Detta medför att i princip inga arbetsstillfällen skapas lokalt för själva reaktorbyggnationen. De arbetsstillfällen som förväntas skapas kommer i hög grad vara arbeten hos leverantörer, tillsynsmyndigheter och kraftbolag, samt tillfälliga arbeten för att sätta upp de färdiga modulerna. Det handlar om specialkompetens som sannolikt kommer utifrån, d v s inpendlare och tillfälligt verksamma specialister. Med tanke på att besöksnäringen samtidigt hotas kan slutresultatet bli att Valdemarsvik förlorar fler jobb än vad som tillförs.

Boende, företagare, turister

De olägenheter som redovisats ovan kommer drabba boende, företag och deras anställda, fritidsgäster och turister. Bara det faktum att ett kärnkraftverk finns i närheten kommer minska attraktionskraften hos Valdemarsvik som turist- och bostadsort. Fastighetsvärdena i kommunen kommer att påverkas negativt. Redan osäkerheten om huruvida ett kärnkraftverk kommer att etableras väntas medföra minskad inflyttning under lång tid framöver. Lokala hantverkare kommer sannolikt redan nu att få färre jobb på grund av osäkerheten för fastighetsägare att få tillbaka satsade investeringar

Kärnkraft gynnar inte Valdemarsviks utveckling

Ett beslut att etablera kärnkraft i Valdemarsvik skulle innebära en omfattande förändring av Valdemarsvik för nuvarande och kommande generationer. Stora långsiktiga naturvärden, kulturvärden, ekonomiska och sociala värden står på spel.

Om Sverige ska satsa på ny kärnkraft bör denna förläggas till platser som har bra förutsättningar i form av teknisk infrastruktur, och som behöver göra mindre intrång i orörd natur. Valdemarsvik är inte en sådan plats. Den enda rimliga slutsatsen är att säga Nej till kärnkraft i Valdemarsvik och istället lägga fokus på att utveckla Valdemarsvik på sätt som grundas i, och fortsätter att värna, kommunens unika kvaliteter.

Engagera dig

Vill du göra din röst hörd eller engagera dig i arbetet att motverka ett kärnkraftverk i Valdemarsvik? Det finns flera sätt att gå tillväga:

- Gå med i föreningen Nej till kärnkraft i Valdemarsvik
- Gå med i Facebook-gruppen Nej till Kärnkraft i Valdemarsvik
- Engagera dig politiskt
- Ring eller skriv till kommunens politiker
- Prata med familj, vänner, grannar och andra
- Skriv insändare till media
- Skriv under namnlistan "Nej till kärnkraft i Valdemarsvik".
www.skrivunder.com/nej_till_karnkraft_i_valdemarsvik
eller scanna QR-koden i hörnet.

Vill du veta mer? Besök vår hemsida
www.nejtillkarnkraftivaldemarsvik.se

Email: bjorn.horgby@oru.se

